

GALLUP MARKEDSANALYSE A/S

GAMMEL VARTOV VEJ 6 - HELLERUP
TELEGRAM-ADRESSE: GALLUPOPINION
TELEFON 291800 - POSTGIRO 7812

UGENS GALLUP

Artikel nr. 10.

Må tidligst offentliggøres lørdag den 16. marts 1963 -
og senest lørdag den 13. april 1963.

HVER FJERDE HUSMODER HAR UDEARBEJDE

Men deres erhvervsarbejde er gennemgående af underordnet art.

Til belysning af det meget og hyppigt omdiskuterede problem om de gifte kvinders udearbejde har Gallup Instituttet stillet et repræsentativt udvalg af alle Danmarks husmødre en række spørgsmål. Disse spørgsmål belyser dels arten og omfanget af det erhvervsarbejde, de gifte kvinder faktisk allerede har påtaget sig, samt de familie- og miljømæssige betingelser, hvorunder erhvervsarbejdet finder sted, og dels de betingelser, hvorunder den kvindelige arbejdskraftreserve kan lokkes frem.

Emnet vil blive belyst i to artikler, en indledende om den faktiske og en afsluttende om den potentielle fremtidige beskæftigelse.

Indledningsvist spurgte man de udvalgte husmødre, om de i øjeblikket var erhvervsmæssigt beskæftiget, og i bekræftende fald om de var beskæftiget hele dagen eller kun en del af denne. Dette viste, at knapt en fjerdedel (23%) af de gifte kvinder var erhvervsmæssigt beskæftiget, og af disse var lige mange, henholdsvis 12% og 11% beskæftiget hele dagen og kun en del af dagen.

Arten af de gifte kvinders udearbejde ses af nedenstående oversigt, hvor kvinderne er sammenlignet med den øvrige del af den erhvervsmæssigt arbejdende befolkning, d.v.s. hovedforsørgerne eller mændene, efter erhvervsmæssig stilling:

	forsørgere (mænd)	gifte kvinder
	%	%
arbejder, ufaglært	25	48
arbejder, faglært	20	10
funktionær, lavere grad	10	26
funktionær iøvrigt	17	12
selvstændig landbruger	12	-
selvstændig iøvrigt	16	4
i alt	100	100

Det ses af oversigten, at dobbelt så mange blandt kvinderne som blandt mændene (de gifte) henholdsvis 48% og 25% er beskæftigede som ufaglærte arbejdere eller specialarbejdere, medens det forholder sig lige omvendt med hensyn til den faglærte beskæftigelse. Samme tendens viser sig blandt såkaldte funktionærer af lavere, d.v.s. underordnet butik- og kontorpersonale, hvor der er mere end to og en halv gang så mange blandt kvinderne som blandt mændene, henholdsvis 26% og 10%. Blandt landbrugerne (selvstændige) registreres kvinderne ikke som selvstændige erhvervsudøvende. Endelig ses, at de udearbejdende kvinder kun sjældent optræder som selvstændigt erhvervsdrivende.

Denne tendens kunne naturligvis skyldes, at de gifte kvinder fortrinsvis rekrutteredes fra et erhvervsmæssigt lignende miljø, men dette er ikke tilfældet. Fordelt efter familieoverhovedets stilling viste det sig, at udearbejdsprocenten stort set var den samme i de ovenfor anførte erhvervsgrupper. Med hensyn til boglig uddannelse fik man samme billede. Der var væsentlig flere udearbejdende gifte kvinder blandt dem med større boglig uddannelse end blandt dem med blot folkeskole. Alt i alt er der således en stærk tendens til, at udearbejdende gifte kvinder får relativt underordnet beskæftigelse.

I forbindelse med "problemet" om mobiliseringen af de gifte kvinders arbejdskraftreserve anføres ofte det forhold, at børneopdragelse er en meget væsentlig hindring herfor. Er dette rigtigt, må antallet af de udearbejdende gifte kvinder være større blandt dem uden små børn end blandt dem med små børn, og af naturlige grunde må der også være flere blandt de ældre end blandt de unge. Det omvendte er tilfældet, idet der er forholdsvis flere udearbejdende med små børn end uden (og de er gifte), og det viser sig tilsvarende, at udearbejdsprocenten falder jævnt med kvindens alder. Heraf kan man naturligvis ikke slutte, at det nævnte forhold (børneopdragelse) er uden - måske endog væsentlig - betydning for den del af de gifte kvinder, der i øjeblikket ikke er udearbejdende, men blot at det i hvert fald ikke har kunnet hindre de nuværende udearbejdende i at søge beskæftigelse udenfor hjemmet. Og man kan ydermere sige, at de årsager, der ligger til grund for denne beskæftigelse, må være særdeles virksomme, når de formår endog flere blandt dem med små børn end blandt dem uden til at forlade hjemmet. Nærliggende her er det at tænke på strammere økonomi i de unge år parret med den mere effektive arbejdskraft.

Undersøgelsen viste sluttelig, at gifte kvinders udearbejde var et udpræget byfænomen. Det er af nærliggende grunde ikke hyppigt forekommende på landet på grund af de gifte kvinders særlige erhvervsmæssige situation i den fælles bedrift. Kun 10% har udearbejde og fortrinsvis i de mindre bymæssige bygninger. I provinsbyerne er procenten over dobbelt så høj, ca. 24%, medens den i hovedstaden er ca. 40%. Dette betyder altså, at henved halvdelen af samtlige gifte kvinder i hovedstaden og dennes forstæder har en eller anden form for lønnet arbejde udenfor hjemmet.

Det næste spørgsmål, man søgte at belyse, var spørgsmålet om de i øjeblikket ubeskæftigedes lyst til at påtage sig udearbejde, samt hvad der eventuelt holder dem tilbage, og herunder sambeskatningens eventuelle betydning. Disse problemer vil blive belyst i den følgende artikel.

Copyright.....
og Gallup Instituttet A/S